

Varhaiskasvatus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2020 syksyllä 9 omaa päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotiyksikkö. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 18 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Kitkonpuiston, Metsämaan, Virttaan ja Nappulan päiväkodeissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltoinen).

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkkoselvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä).

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2020 niin, että subjektiivinen raja poistui. Muutos merkitsee todennäköisesti lasten varhaiskasvatuspäivän pitenemistä nykyisestä, jolloin nykyinen työntekijäresurssi ei välttämättä riitä. Tulot eivät välttämättä suurene, sillä asiakasmaksulain mukaisten muutosten vuoksi asiakasmaksukertymä on laskenut aikaisempaan verrattuna.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusmaksuja lasketaan 1.8.2021 alkaen. (Tulorajoja korotetaan 31 %. Toisen lapsen enimmäismaksu lasketaan 50 prosentista 40 prosenttiin. Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu ensimmäisen lapsen osalta (288 €/kk) säilyy edelleen samana).

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.			
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asioinnin palvelujen määrä.	Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöönotto	Ohjelman hankinta.

		vuoden 2021 aikana. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakkaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.	Kokemukset ohjelmasta.
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.			
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukaskysely/Toimialojen sisäinen itsearviointi.	Sitoudumme luomaan positiivista kuvaa Loimaan kaupungista. Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä sovitaan, miten luomme positiivista julkisuuskuvaa Loimaan kaupungista ja varhaiskasvatuksesta. Tiedotamme perheitä avoimesti ja ajantasaisesti.	Henkilöstökysely Asiakastytyväisyyskysely (vastausten keskiarvo 3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.			
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksien mukaan ajantasaisesti.	Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi. Henkilöstömäärä vastaa lapsimäärää/hoidon tarvetta (varhaiskasvatuslain mitoitusten mukainen henkilöstö).
C2. Loimaalla on sujuvat palvelut.			
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Asiakaskyselyn ja muun palautteen läpikäyminen sekä näiden perusteella toimintatapojen tarkastelu ja muokkaaminen.	Asiakastytyväisyyskysely (vastausten keskiarvo 3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Varhaiskasvatus edistää monipuolisesti lasten ja perheiden terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Perheiden hyvinvointia edistää myös varhaiskasvatuksen kuraattori, joka on matalankynnyksen, maksuton palvelu varhaiskasvatuksen asiakasperheille.

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot**- Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet****- Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun**

Varhaiskasvatussuunnitelmia ja esiopetuksen opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja lapsia suunnitelmien valmisteluvaiheessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Erityisesti päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi vaikutusten ennakoarviointi.

Yritys- ja elinkeinovaikutukset ja niihin liittyvät perustelutiedot

Kuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen.

Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt esiopetuksen kestävän kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa päiväkodin toimintaa.

Päiväkotien kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot

Hirvikosken päiväkotiratkaisusta on tehty päätös, mutta toteuttaminen on odottanut kouluverkko ratkaisua ja on edelleen kesken. Tavoitteena on keskittää alueen varhaiskasvatus yhteen yksikköön.

Varhaiskasvatuksessa on viime vuosina panostettu erityisopetukseen lisäämällä erityisopettajien määrää.

Vuodesta 2019 alkaen varhaiskasvatuksessa on ollut perheohjaaja (vuodesta 2021 alkaen varhaiskasvatuksen kuraattori).

Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi on myönnetty avustusta 20 000 euroa vuosille 2020 - 2021. Avustusta kohdennetaan erityisesti S2-opetukseen.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Toistaiseksi avoimena olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä 99 %-lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 13 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

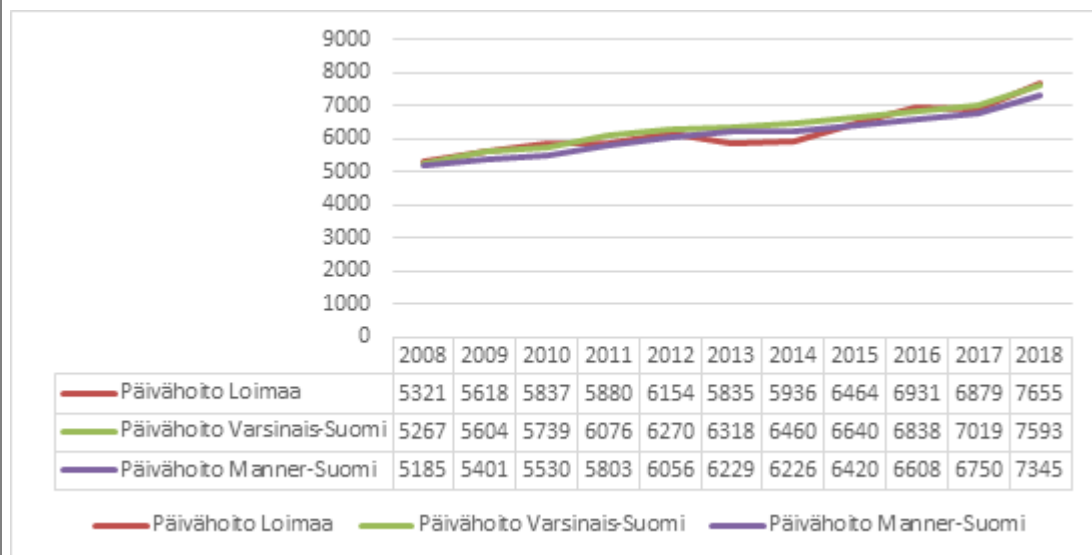
Seuraavassa henkilöstötaulukossa varhaiskasvatuksen perheohjaajan nimike on muutettu varhaiskasvatuksen kuraattoriksi.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2019	TA 2020	TA 2021
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	5,5	5	2
Perhepäivähoitaja	26	23	18
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3,5	3	4
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	8	8	7
Varhaiskasvatuksen opettaja	19,5	20	21
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	35,5	35	38
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	4	5	5
Yhteensä	108	105	101

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kaksi (Puistometsä ja Peltoinen) ja Hirvikoskella kaksi (Kitkonpuisto, Mahlapuisto, joka toimii kahdessa kiinteistössä). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinjoella ja Virtaalla. Kojonkulmalla on ryhmäperhepäiväkoti.</p> <p>Hirvikosken alueella on suunnitelmassa keskittää varhaiskasvatus yhteen toimipaikkaan.</p> <p>Kojonkulman koulun toiminta päättyy 1.8.2021, jolloin myös ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyy.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat viime vuosina kasvaneet merkittävästi Alastaron ja keskusta-alueen päiväkotiratkaisujen takia.</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p>

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	635	600	600
	-joista esiopetuksessa	159	130	120
	-joista päiväkodeissa	511	500	522
	-joista ryhmäperhepäiväkodeissa	27	20	8
	-joista perhepäivähoidossa	97	80	70
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	522	400	400
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	168	160	160
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	219	220	220
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	7	7	7
	-lapsia tuen piirissä	10	10	10

Lasten päivähoiton kustannuksia 2008 - 2018 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoiton kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2018 (6,6 % -> 5,9 %).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset	1. Päiväkotikiinteistöjen kunto (mm. sisäilmaongelmat)
--	--

riskit ja niiden hallinta	<p>Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.</p> <p>2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)</p> <p>Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen.</p> <p>3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)</p> <p>Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti. Osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulujen kanssa samoissa kiinteistöissä, joten kouluverkko muutoksilla on vaikutusta myös varhaiskasvatukseen. Kiinteistökulut muodostavat merkittävän osan toimintakustannuksista, joten tilojen määrä on olennaista ottaa huomioon.</p> <p>4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin</p> <p>Esimerkiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin. Subjektiviisen päivähoito-oikeuden rajaamisen poistaminen ja sen vaikutus hoidon tarpeeseen.</p> <p>5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt</p> <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>
Muut perustelut	t

Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut

Talouden tasapainotus vuodelle 2021

- Henkilöstökulujen vähentäminen (lapsimäärän vähenemisen aiheuttama henkilöstön väheneminen). Yhteensä 130 000 euroa.
- Kotihoidon tuki. Yhteensä 20 000 euroa.
- Palvelujen ostojen vähentäminen. Yhteensä 62 000 euroa.
- Palvelujen ostot/aineet ja tarvikkeet. Yhteensä 5 000 euroa.
- Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen uudistaminen (suunnittelu/erityisesti Hirvikosken alueen varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen) 0 €
- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista 2021 - 2023.

Vuosi 2022

- Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen uudistaminen (erityisesti Hirvikosken alueen varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen). Vuokrapäiväkotia lisää käyttömenoja varhaiskasvatuksen budjetissa, kun sisäisten vuokratilavien tilalle tulevat ulkoiset vuokratilat. Vaikutus vuositasolla kuluja lisää noin 80 000 euroa. Ei varausta suunnitelmavuodessa. Asia vasta suunnittelussa.

Arviointikohde	Mittari	TP2019	TA 2020	TA 2021
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,64	3,5-4,0	3,5-4,0
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit)	89,0 105,0 87,0	90-95 85-90 80-85	90-95 100-105 85-90
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu - päivähoito (päiväkodit)	76,0	60-65	70-75

Käyttösuunnitelma

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät seuraavat talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät toimenpiteet:

- Henkilöstökulujen vähentäminen (lapsimäärän vähenemisen aiheuttama henkilöstön väheneminen (105->101). Yhteensä 130 000 euroa.
- Lisäksi talousarvio 2021 sisältää 0,25 %:n henkilöstökuluvähennyksen, jota tavoitellaan työn tehostamisella (noin 8 000 euroa)
- Kotihoidon tuen vähentäminen (kotihoitojen tuen piirissä olevien lasten määrän väheneminen). Yhteensä 20 000 euroa.
- Palvelujen ostojen sekä aine- ja tarvikemenojen vähentäminen (lapsimäärän ja yksiköiden väheneminen, hankintojen priorisointi ja rajoittaminen). Yhteensä 67 000 euroa.
- Varhaiskasvatuksen tuottoja (hoitopäivämaksut) on vähennetty 168 000 euroa. (varhaiskasvatusmaksujen laskeminen 1.8.2021 alkaen).

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin kehittämishankkeisiin.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2020 – 2021 Kirkonkylän, Kojonkulman ja Metsämaan koulujen yhteydessä. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on myös lisäopetusta (harjaantumisopetus). Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kahdeksan alaluokkien ja kaksi yläluokkien koulua sekä yhden yhtenäiskoulun. Alastaron yläasteella järjestetään myös oripääläisten yläkoululaisten opetusta. Osa Mellilän yläkoululaista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus). Valtuusto on 27.4.2020 päättänyt, että Virttaan ja Kojonkulman koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetussopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Kosken TI kunnan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan ja Oripään kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (Oripään sopimusta tarkistettiin vuonna 2013). Oripään kunta teki kesällä 2015 päätöksen aloittaa kouluyhteistyön Pöytyän kunnan kanssa. Ensimmäiset oripääläiset yläkoululaiset siirtyivät Pöytyälle 1.8.2019 alkaen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Kojonkulman koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Tukipalveluiden henkilöstön muodostavat esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhoitohenkilöstö. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistysvaliokunnassa.

Toimintaympäristön muutos

Kouluverkkopäätöksen (27.4.2020) aiheuttamat muutokset palveluverkkoon.

Oppilasmäärän vähenemisen aiheuttamat muutokset tuntikehykseen, opetusryhmien määrään, ryhmäkokoihin ja henkilöstön määrään.

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot
A2. Loimaa on yritysmyönteinen.			
A2.4. Toteutamme yrittäjyyskasvatusta.	Toimialan sisäinen itsearviointi. Yrityskysely, asiakaspalaute.	Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta (eri oppiaineiden opetuksessa, teemapäivinä, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa jne.). Loimaalla laaja-alaisissa oppimiskokonaisuuksissa painotetaan kohtaa L6 (Työelämätaidot ja yrittäjyys).	Opetussuunnitelman toteutuminen. Yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tapahtumat/toiminnot (määrä, kokemukset, merkitys).
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.			
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös); Talouden tunnusluvut	Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta. Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti.	Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.) Kouluverkkopäätöksen toteuttaminen, palvelujen kehittäminen.
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa (ryhmien määrät, jakotunnit, ryhmäkokoo) ->vaikutukset henkilöstömäärään/palkkamenoihin	Tuntikehyys (2,0-2,1 tuntia/opp.). Henkilöstömäärä (vastaa opetuksen laajuutta). Ryhmäkoot (valtakunnallisen keskiarvon tasolla).
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.			
C1.3. Kannustamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä);THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt	Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää	Toteutuneiden kerhojen määrä (40 - 45 kerhoa).

		kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Osallistujamäärät (400 - 450 opp.). Myönnetty valtionavustus (noin 20 000 €).
--	--	--	--

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Perusopetuksen oppilailla on oikeus opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Opiskeluhooltotyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Koulujen opiskeluhooltotyön toimintamallit ja periaatteet on kirjattu sivistysvaliokunnan hyväksymään esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan.

Perusopetuksen 5., 8. ja 9.luokkalaiset osallistuvat säännöllisesti kouluterveyskyselyyn. Kyselyn tuloksia hyödynnetään mm. opiskeluhoollolisten yms. palvelujen suunnittelussa.

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet

- Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun

Merkittävistä rakenteellisista yms. muutossuunnitelmista (esim. kouluverkko) järjestetään keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia. Samoin esimerkiksi opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja oppilaita suunnitelman valmisteluvaiheessa.

Perusopetuksessa oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintoihin ja ajankohtaisiin asioihin mm. oppilaskunnan ja vanhempainyhdistysten kautta.

Perusopetuksessa toteutetaan säännöllisesti asiakastyytyväisyys- yms. -kyselyjä.

Eryteisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi vaikutusten ennakoarviointi.

Yritys- ja elinkeinovaikutukset ja niihin liittyvät perustelutiedot

Koulukuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen.

Loimaan kaupunki on mukana Turun kaupungin hallinnoimassa seutuhankintoja koskevassa yhteistyösopimuksessa (mm. oppikirja-, askartelu- ja koulutarvike- yms. hankinnat).

Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt perusopetuksen kestävän kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa koulun toimintaa.

Koulujen kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Kasvatus ja koulutus ovat avainasemassa ympäristötietoisuuden lisäämisessä ja kestävään elämäntapaan oppimisessa. Koulujen ja oppilaitosten tehtävänä on huolehtia, että kaikenikäisillä kansalaisilla on sellaisia tietoja,

taitoja, valmiuksia ja näkemyksiä, että kestävän ja oikeudenmukaisen tulevaisuuden rakentaminen ja kestäväan elämäntapaan sitoutuminen onnistuvat.

Loimaan Keskuskoulu on useamman kerran palkittu ns. Vihreällä lipulla, joka on kansainvälinen tunnustus yhteisöille, jotka toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot

Vuonna 2021 perusopetuksessa kouluverkko muuttuu, kun Kojonkulman ja Virttaan koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Vuonna 2021 jatketaan käynnissä olevia kehittämishankkeita ja haetaan mahdollisesti jatkorahoitusta ja uusiakin hankkeita, mikäli ne ovat palvelujen järjestämisen/kehittämisen kannalta perusteltuja.

Vuonna 2021 on käynnissä mm. opetusryhmien pienentämiseen ja perusopetuksen tasa-arvon edistämiseen liittyvä hanke, jossa tarjotaan oppilaille lisätukea opiskeluun sekä kehitetään uusiakin tukimuotoja. Loimaan kaupungille on myönnetty valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen **tasa-arvoa** edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen sekä siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen ja ryhmäkokojen pienentämiseen 157 440 euroa vuosille 2020 - 2021. Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi on myönnetty 95 160 euroa vuosille 2020-2021.

Toisena merkittävänä kokonaisuutena ovat tieto- ja viestintäteknologian käyttöön liittyvät hankkeet, joiden tavoitteena on tukea opettajia opetussuunnitelman mukaisen pedagogiikan käyttöön ja digitaalisuuden tarkoituksenmukaiseen hyödyntämiseen opetuksessa. Oppilaille ja henkilöstölle pyritään varmistamaan tasa-arvoiset mahdollisuudet oppia ja kehittää tvt-taitojaan nykypäivän ja tulevaisuuden edellyttämälle tasolle. Opetushallitus on myöntänyt avustusta 19 085 € **tutoropettajien** toimintaan ja osaamisen kehittämiseen sekä 59 185 € tutortoiminnan alueelliseen vakiinnuttamiseen. Jälkimmäisessä hankkeessa on yhteistyökumppanina Someron kaupunki.

Loimaan kaupunki on saanut vuosille 2019 - 2020 valtionavustusta 19 000 € **kerhotoiminnan** kehittämiseen (20 000 euroa edellisenä vuonna). Kehittämistoiminnan tavoitteena on saada aikaan monipuolista, lapsen ja nuoren kasvua tukevaa vapaa-ajan toimintaa, joka vakiintuu osaksi lapsen ja nuoren iltapäivää. Kerhotoiminnan piiriin pyritään saamaan myös niitä lapsia ja nuoria, joilla ei ole esimerkiksi perheen tuen puuttuessa mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon muuttuminen vaikuttaa henkilöstön määrään ja merkitsee useammalle henkilölle toimipaikan vaihtumista. Kouluverkon muuttuessa yhtenä lähtökohtana on henkilöstön siirtyminen lakkautettavalta koululta samaan kouluun kuin oppilaat. Toisaalta kouluverkon muuttuessa henkilöstölle on perusteltua tarjota myös laajemmin mahdollisuutta vaihtaa toimipaikkaa (työnkierto). Näyttää siltä, että henkilöstömäärä pystytään sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen sekä tarve pienentää tuntikehystä ja vähentää opetusryhmiä vaikuttaa myös opettajamäärään ja opettajien työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa vaikutusta opettajien pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin.

Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Oppilasmäärän väheneminen, taloustilanne, palveluverkon muutokset yms. osaltaan kuormittavat henkilöstöä ja aiheuttavat myös haastetta henkilöstösuunnitteluun.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 96 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 98 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa on noin 26 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2019	TA 2020	TA 2021
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	5
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	55	55	53
Lehtori	31	30	30
Pt. tuntiopettaja	21	22	22
St. tuntiopettaja	1,5	1,5	0
Erytysluokanopettaja	12,5	12	12
Erytisopettaja	8	7,5	8
Esikoulun opettaja	2	2	1
Koulunkäynninohjaaja	48	43	42
Apip-toiminnan ohjaaja	3,5	4	4
Koulukuraattori	3	3	3
Koulupsykologi	3	3	3
Perusopetus (yhteensä)	198,5	193	188

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan kaupungin perusopetuksessa on 11 koulua, syksyllä 2021 kahdeksan. Kouluilla olisi tälläkin hetkellä kapasiteettia suuremmalle oppilasmäärälle. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti ja oppilasmäärän väheneminen mahdollistavat palveluverkon tiivistämisen ja sen, että useat koulut pystyvät tarvittaessa vastaanottamaan toisten koulujen oppilaita.</p> <p>Asemanseudun, Kauhanojan, Kojonkulman ja Niinijoen koulujen tiloissa on myös varhaiskasvatusta.</p> <p>Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia.</p> <p>Kouluverkko muutos edellyttää Puistokadun koululla jonkin verran muutostöitä (mm. kotitalousluokka, käsityötilat) ja osan nykyisten lukiotilojen (neljä luokkaa) siirtämistä Puistokadun koulun käyttöön.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 200 000 euroa/vuosi). Näissä kustannuksissa ei ole tapahtunut viime vuosina olennaisia muutoksia. Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2018-2021 (+ optiovuosi).</p> <p>Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p> <p>Valtuustoaloitteen (kaupunginvaltuusto 8.6.2020 § 28; sivistysvaliokunta 27.8.2020 § 60) mukaisesti valmistellaan psykiatrisen sairaanhoitajan toimen perustamista kouluterveydenhuoltoon. Kaupunginvaltuusto osoittaa siihen resurssit valmistelun päätyttyä.</p>

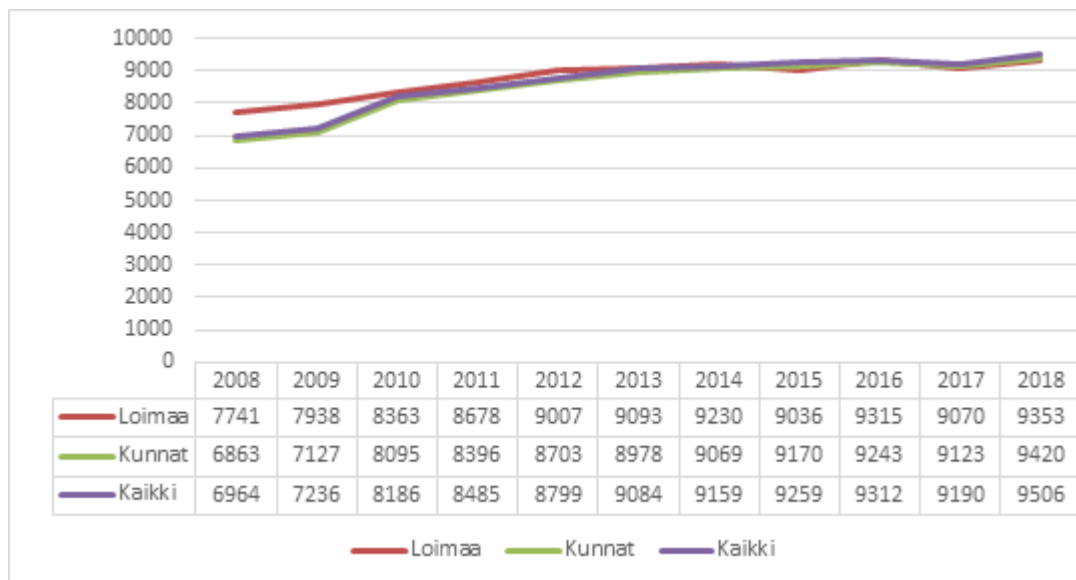
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.

PERUSTIEDOT		TP 2019	TA 2020	TA 2021
(TA 2021 keskiarvo syysy 2020 ja arvio syysy 2021)	Oppilaat kouluittain			
	Asemanseudun koulu	55,5	55	64
	Kauhanojan koulu	67,5	64	58
	Keskuskoulu	380	392	386
	Kirkonkylän koulu	5+119	115	7+107
	Kojonkulman koulu	5+39	6+39	1+17*
	Metsämaan koulu	8+52	5+53	5+49
	Niinijoen koulu	6+42	6+40	38
	Virttaan koulu	15,5	16	7*
	Alastaron yläaste	129	110	42*
	Puistokadun koulu	251	243	285
Hirvikosken yhtenäiskoulu	390,5	379	405	
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	24+1541	17+1506	13+1458
	Yleisopetus	1428	1391	1343
	Luokkamuotoinen erityisopetus	113	115	115
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	377	350 - 360	370-380
	Tehostetun tuen oppilaat	196	170 - 180	190-200
	Vieraskuntalaisia			
Perusopetus	6,7 %	5,9 %	6,5 %	
Erytisopetus	18,8 %	17,8 %	18,5 %	

* koulun toiminta päättyy 1.8.2021. Kojonkulman koululta oppilaat siirtyvän pääosin HYK:iin, Virttaalta Kirkonkylän kouluun ja Alastaron yläasteelta Puistokadun koululle.

Perusopetuksen käyttökustannukset 2008 - 2018 (OPH:n raportit):

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2018) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetus- tunnit/opp	Opetus €/tunti	Kuljetus- oppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yhteensä €/opp
Forssa	1 432,5	80	66	196	1 643	2,61	9 751
Kauhajoki	1 344,5	73	67	516	1 552	3,77	8 924
Lieto	2 423,0	65	67	558,5	1 094	2,64	8 426
Loimaa	1 503,5	80	61	601,5	1 749	3,19	9 353
Naantali	1 968,0	67	70	369,5	1 708	3,29	8 378
Uusikaupunki	1 305,5	77	62	368,5	950	2,78	9 496
Kunnat yhteensä	513 717,5	70	68	111 869	1 717	2,80	9 420

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääräisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 ja 2018 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset olivat alle valtakunnan keskiarvon. (edellä olevan taulukon luvut eivät sisällä sairaala- ja vammaisopetusta).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

1. Toimitilojen kunto (mm. sisäilmaongelmat)

Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.

Kiinteistöjen määrää tarkasteltaessa tulee kiinnittää huomiota tilojen kunnossapidon edellyttämiin resursseihin. Tulevaisuuden investointitarpeet vähenevät tiiviimmässä kouluverkossa, kun kunnossapitotoimet keskittyvät pienempään kiinteistömäärään.

2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)

Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Mm. kouluverkon rakenteella on olennaista vaikutusta koulujen henkilöstötarpeeseen.

3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)

Mm. oppilasmäärän väheneminen ja kaupungin tiukka taloustilanne edellyttävät voimakasta sopeuttamista.

4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin

Esimerkiksi opetussuunnitelmien uudistamisten vaikutukset oppimateriaaleihin, opetuksen laajuuteen, henkilöstön täydennyskoulutustarpeeseen jne., oppivelvollisuuden pidentäminen yms.

5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt

	Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.
Muut perustelutiedot	

Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut	
Talouden tasapainotus vuodelle 2021	
<ul style="list-style-type: none"> Kouluverkon uudistaminen (vaikutus mm. tuntikehykseen). Yhteensä 150 000 euroa. Palvelujen ostojen vähennykset. Yhteensä 75 000 euroa. Leasing-vuokrat. Yhteensä 10 000 euroa. Palvelujen ostot/aineet ja tarvikkeet. Yhteensä 18 000 euroa. Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista 2021 - 2024. 	
Vuosi 2022	
<ul style="list-style-type: none"> Kouluverkon uudistaminen (vaikutus mm. tuntikehykseen). Yhteensä 100 000 euroa. 	
Vuosi 2023	
<ul style="list-style-type: none"> Kouluverkon uudistaminen (vaikutus mm. tuntikehykseen). Yhteensä 100 000 euroa. 	

Arviointikohde	Mittari	TP2019	TA 2020	TA 2021
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,6	11,5	11,3
Perusopetus	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	193	205	182
Perusopetus	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0 %	0 %	0 %
Perusopetus	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	8 900	8 950	8 850
Perusopetus	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei tehty vuonna 2019	3,3-3,5	3,3-3,5
Perusopetus	Oppilasmäärä/opetusryhmä 1-2 lk 3-6 lk 7-9 lk	17,1 18,0 16,0	17-18 18-19 16-17	17-18 18-19 16-17
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	151	170	135
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	37	20	35

Iltapäivätoiminta	Ohjaustuntien määrä/vko	480	480	410
--------------------------	-------------------------	-----	-----	-----

Käyttösuunnitelma

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät seuraavat talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät toimenpiteet:

- Kouluverkon uudistaminen (vaikutus mm. tuntikehykseen ja henkilöstömäärään, 193->188). Yhteensä 150 000 euroa.
- Lisäksi talousarvio 2021 sisältää 0,25 %:n henkilöstökuluvähennyksen, jota tavoitellaan työn tehostamisella (noin 19 000 €).
- Palvelujen ostojen, aine- ja tarvikemenojen sekä muiden kulujen väheneminen (oppilasmäärän ja yksiköiden väheneminen, hankintojen priorisointi ja rajoittaminen). Yhteensä 101 000 euroa.

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin kehittämishankkeisiin.

Valtuustoaloitteen (kaupunginvaltuusto 8.6.2020 § 28; sivistysvaliokunta 27.8.2020 § 60) mukaisesti valmistellaan psykiatrisen sairaanhoitajan toimen perustamista kouluterveydenhuoltoon. Kaupunginvaltuusto osoittaa siihen resurssit valmistelun päätyttyä.

Vapaa-aikapalvelut

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista. Kirjasto tekee yhteistyötä kirjastopalveluiden laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastopalvelut on tarkoitettu koko väestölle. Keskeinen tavoite on, että kaikki käyttäjät huolimatta mahdollisista toimintarajoitteista voivat hyödyntää kirjaston palveluja. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta tuetaan selko- ja isotekstisten kirjojen teemahyllillä, kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Celia-kirjaston kanssa. Kirjasto välittää Celian palveluja asiakkaille, joiden on vaikea lukea tavallista kirjaa, ja opastaa palvelun käytössä.

Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kouluille tarjotaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia palveluja.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, muut yhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen, erilaiset viestintäpalvelut, Vesikosken myllyn, Alpo Jaakolan Patsaspuiston, kuivurigallerian toiminnasta ja ylläpidosta vastaaminen sekä Heimolinnan toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen vastuulla on toritoiminta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Uimahalli Vesihovi on "vauvasta vaariin" kuutena päivänä viikossa vesiliikuntapalveluja tuottava seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyksen keidas. Vesihovin ja uusitun Hirvihovin kunto- ja voimailusalin markkinointiin ja asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen panostamalla saadaan kävijämäärät kasvamaan.

Saviseudun kunnat järjestävät yhdessä pyöräilyyn, kävelyyn/juoksuun ja hiihtoon kohdistuneet "Saviseutu liikkuu" kampanjat, joiden tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Nuorisopalveluiden tehtävänä tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestää itse toimintaa, tukee nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Sen toiminta on yhdistetty paikalliseen LAPE -ryhmään (lapsiperheiden kehittämisohjelma). Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laadukasta musiikin ja tanssin opetusta sekä niihin liittyvää muuta toimintaa alueen asukkaille. Musiikillisten ja tanssiin liittyvien tietojen ja taitojen kartuttamisen lisäksi tavoitteena on tarjota asukkaille mielekästä toimintaa vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttipeetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Opistojen hallinto yhdistetään vuoden 2021 alussa, kun opistoille tulee yhteinen rehtori.

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Alastaron yläasteen oppilaiden siirto Puistokadun koululle syksyllä 2020 antaa päiväaikaan tilaa Alastaro-hallille, mutta ruuhkauttaa puolestaan liikuntahallin päiväkäyttöä entisestään.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.			
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän käyttöönotto. Vapaa-aikapalvelujen digitalisointi saavutettavuuden lisäämiseksi. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Ohjelman hankinta ja sen tehokas käyttö. Käyttäjryhmien palaute/Sisäinen itsearviointi. Avustuksen käytön seuranta ja raportointi.
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.			
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukaskysely/Toimialan sisäinen itsearviointi.	Sähköisten viestimien välityksellä luomme positiivista kuvaa Loimaan liikunta- ja virkistyspaikoista, luontoliikunnasta ja ryhmätoiminnasta sekä mm. lähimatkaa palvelevista kulttuuripalveluista.	Asiakaspalaute. Itsearviointi.
B3. Loimaa on yhtenäinen ja osallistava.			
B3.1. Kehitämme uusia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lähidemokratian toteuttamiseksi.	Käyttöön otettujen toimintatapojen määrä ja vaikuttavuuden arviointi.	Osallistava budjetointi yhdistää talouden ja demokratian nuorisotiloilla. Nuoret saavat vaikuttaa nuorisotalon toimintoihin ja välineistöön talotoimikunnittain.	Asiakastyytyväisyys. Toiminta toteutuu jokaisella nuorisotilalla.
B3.3. Kannustamme loimaalaisia osallistumaan hyvinvointia edistäviin harrastuksiin ja tuemme yhdistyksiä ja järjestöjä järjestämään yhdessä kaupungin kanssa hyvinvoinnin tukiverkoston.	Asukaskysely; Yhdistysten ja järjestöjen toimintatiedot/ Toimialojen sisäinen itsearviointi.	Yhteistyön syventäminen nykyisten tahojen kanssa ja uusien toimintatapojen ja järjestäjätahojen kartoittaminen esim. kylät, srk jne. kanssa. Tavoitteena on ajantasainen ja kattava informaatio eri tahojen	Kattava luettelo yhteistyötahojen tarjoamista palveluista.

		harrastusmahdollisuuksista kuntalaisille.	
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.			
C1.2. Korostamme liikunnan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikkumista.	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	<p>Harjureitin kehittämishankkeen investointisuunnitelman II-vaiheen toteuttaminen yhteistyössä Huittisten, Oripään ja Säskylän kuntien kanssa.</p> <p>Mellilänjärven kehittämistyön aloittaminen.</p> <p>Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.</p>	<p>Toteutuneiden investointien määrä ja niiden vaikutus asiakastytyväisyyteen.</p> <p>Palvelujen tarjonta/osallistajat.</p> <p>Asiakaspalaute.</p>

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on edistää ja ylläpitää asukkaiden hyvinvointia tuottamalla riittävät olosuhteet virkistys- ja harrastustoiminnalle sekä järjestämällä monipuolista ja virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille kuntalaisille yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Viime aikaisten tutkimusten (ks. esim. Laitinen, M. 2013, Manninen, J. 2016 ja 2018) mukaan kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopistopalvelut ovat yhteiskunnallisia investointeja, joihin kuntien kannalta liittyy selkeä sosiaalinen tuottavuus. Näihin palveluihin kohdennetut resurssit tuottavat kuntataloudelle euroissa mitattuna moninkertaiset hyödyt mm. ennalta ehkäisemällä kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä sairastumista sekä vähentämällä syrjäytymistä. Aikuisiällä tapahtuvan opiskelun on todettu myös kasvattavan kuntalaisten osaamispääomaa ja aktiivista kuntalaisuutta edistävää sosiaalista pääomaa.

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet

- Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun

Vapaa-aikapalveluissa toteutetaan säännöllisesti erilaisia asiakastytyväisyyskyselyjä.

Seurojen ja yhdistysten kanssa käytävä vuoropuhelu on säännöllistä.

Nuorisovaltuusto on loimaalaisten nuorten vaikuttajaelin, joka pyrkii edistämään loimaalaisille nuorille tärkeitä asioita, parantamaan loimaalaisten nuorten viihtyvyyttä, osallistumaan kunnallisten luottamuselinten toimintaan ja samalla oppimaan kunnallista päätöksentekoa ja demokratiaa.

Nuorisoparlamentin (joka 3. vuosi) tavoitteena on kuulla nuoria oman kotiseudun palveluiden ja elinympäristöjen kehittämiseksi. Nuorisoparlamentti toimii demokratiakasvatuksen välineenä, nuorten osallisuuden, aktiivisuuden ja vaikuttamisen tukena.

Nuorisotalojen talotoimikunnat vaikuttavat nuorisotalojen sisällön kehittämiseen, sekä päättävät osaltaan nuorisotalaan suunnattujen toimintabudjetin käytöstä. Talotoimikunnat tukevat nuorten osallisuutta ja mahdollistavat nuorten kuulemisen heidän lähiyhteisöissään.

Erityisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi vaikutusten ennakoarviointi.

Yritys- ja elinkeinovaikutukset ja niihin liittyvät perustelutiedot

Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluissa osallistutaan aktiivisesti erilaisiin kehittämishankkeisiin, joilla palveluja ja toimintoja kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Hankerahoituksella on merkittävä rooli toimintojen järjestämisessä.

Kulttuuripalvelujen osalta etenkin taidetalon aukioloaikojen tarkastelu niin, että ne palvelisivat laajempaa kävijäkuntaa ja mahdollistaisivat näyttelytoiminnan monipuolistamisen.

Kirjastopalveluselityksessä esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja palvelujen kehittäminen.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöressurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Työväenopiston hallinto on hankittu 1.8.2012 alkaen ostopalveluna Pöytyän kunnalta. Sopimus on irtisanottu ja 1.1.2021 alkaen musiikkiopistolle ja työväenopistolle tulee yhteinen rehtori.

*Seuraavassa taulukossa on muutettu henkilöstön tilastointitapaa. Musiikinohjaaja on merkitty kokonaisuena vakanssina, mutta työpanos on edelleen 50 %. Lisäksi liikuntapalveluissa käytetään tilapäistyöntekijöitä ja nuorisopalveluissa nuorisotilojen ohjaajia suunnilleen vastaava määrä kuin edellisinä vuosina. Vapaa-aikapalvelujen toinen palvelusihteeri siirtyy hallinnollisesti elinvoimayksikköön, mutta työpanoksesta 50 % kohdentuu sivistyspalveluihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2019	TA 2020	TA 2021
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Musiikinohjaaja	0,5	0,5	1*
Liikuntasihteeri	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	1,5	0,5	- *
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	4,5	4	4
Nuorisotilan ohjaaja	0,3	0,3	- *
Rehtori	1	0	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2
St. tuntiopettaja/työväenopisto	86	80	80
Opettaja/musiikkiopisto	4,5	4	4
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	15	15	12
Palvelusihteeri	2	2	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	142,3	133,3	130,0

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan työväenopiston lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetuksen tila-asiat on nyt saatu erinomaiseen kuntoon. Ylistaronkatu 36:n saneerauksen yhteydessä rakennuksen pohjakerrokseen kunnostettiin ja kalustettiin ajanmukaiset opetustilat keramiikkatyöskentelytiloihin ja mediahuokkineen. Mainitut luokkahuoneet soveltuvat taiteenperusopetusta laajemminkin erilaiseen opetus- ja koulutuskäyttöön.</p> <p>Taidetalon julkisivuremontti on valmistunut syksyllä 2020.</p> <p>Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluu neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja</p>

	<p>palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja.</p> <p>Loimaalla on laaja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen viraston ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 100 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalveluiden hankinta (noin 50 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p>
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>1. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)</p> <p>Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti.</p> <p>2. Hankerahoituksen merkitys toiminnan järjestämisessä ja kehittämisessä on olennainen. Mikä on erilaisten hankerahoitusten tulevaisuus?</p> <p>3. Uimahallin henkilöstöresurssi on vähäinen, mikä merkitsee haasteita/riskejä palvelujen järjestämisessä.</p> <p>4. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt</p> <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>
Muut perustelutiedot	<p>Loimaan kaupungin ystäväkuntatoiminnan pääpaino on pohjoismaisessa yhteistyössä. Joka toinen vuosi viiden ystäväkunnan yhteenliittymä järjestää yhteisen ystäväkuntakonferenssin. Edellinen järjestettiin vuonna 2018 Mosfellsbearissa Islannissa, seuraava konferenssi järjestetään Loimaalla kesäkuussa 2021. Alun perin Loimaan konferenssi piti toteuttaa vuonna 2020, mutta se siirtyi vuodelle eteenpäin koronan tuomien matkustus ym. rajoitusten vuoksi. Konferenssi vaatii perustoimintavuoteen nähden lisäresursointia kulttuuripalveluiden osalta.</p> <p>Vuodelta 2020 koronatilanteen takia siirtynyt pesäpallon valtakunnallinen tenavaleiri järjestetään Loimaalla heinäkuun 2021 viimeisellä viikolla. Leirille odotetaan yli sataa joukkuetta eli yli tuhatta leiriläistä ja lisäksi heidän mukanaan otteluja seuraamaan saapuvat kotijoukot. Uudistunut pesäpallostadion luo hyvän kuvan Loimaasta. Leirin toteuttamiseen tarvitaan kuitenkin kaikkia mahdollisia pesäpallon soveltuvia ulkokenttiä, joiden kunto leiriolosuhtein on varmistettava. Useita kouluja tarvitaan leiriläisten majoitukseen ja ruokailujen järjestämiseen, joten sisäinen yhteistyö ja yhteys tapahtuman paikalliseen järjestäjään LP Junioripesikseen on tärkeää.</p>

Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut

Talouden tasapainotus vuodelle 2021

- Avustusten vähentäminen. Yhteensä 20 000 euroa.
- Aine- ja tarvikemenoihin sekä palvelujen ostoihin tehdyt vähennykset. Yhteensä 58 000 euroa.
- Taksojen ja maksujen korottaminen. Yhteensä 10 000 euroa.
- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista 2021 - 2024.
- Vapaa-aikapalvelujen palvelurakenteen/palvelujen uudistaminen (selvitys).

Lisätasapainotus vuodelle 2021

- Tulojen lisääminen (hankkeet). Yhteensä 43 000 euroa.
- Vapaa-aikapalveluiden uudistaminen (selvitys). Henkilöstökulujen vähentäminen. Yhteensä 20 000 euroa.
- Palvelujen ostot/aineet ja tarvikkeet. Yhteensä 49 000 euroa.

Vuosi 2022

- Kirjastopalvelujen uudistaminen. Yhteensä 100 000 euroa.
- Vapaa-aikapalvelujen palvelurakenteen/palvelujen uudistaminen. Yhteensä 100 000 euroa.

Vuosi 2023

- Kirjastopalvelujen uudistaminen. Yhteensä 50 000 euroa.

Arviointikohde	Mittari	TP2019	TA 2020	TA 2021
VAIKUTTAVUUS: Kirjastopalvelut	lainat/asukas	15,4	15,0	14,0
	käynnit	149 810	145 000	135 000
Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	3 825	2 500	2 000
	patsaspuisto/käyntikerrat	Ei arviointikohteena	2 800	4 000
Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	61 473	65 000	63 000
	erityisliikunnan ryhmiä	25	26	26
	-osallistujat	386	350	300
	-käyntikerrat	6 897	7 500	7 100
	muiden liikuntaryhmien käyntikerrat	16 818	15 500	ei arv. kohde
Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	8 893	8 500	8 500
	leiritoiminta, leiripäivät	280	150	150
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	1 349	350	350
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa (koko hanke)	99 (125)	90 (110)	90 (110)
Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	7 068 (82,2 %)	7 200 (>80 %)	7 200 (> 80 %)

	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	5 417	4 500	4 500
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	2 290	2 200	2 200
	alle 16 v. opiskelijat	202	250	250
	toimipisteitä toiminta-alueella	42	40	40
Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	244	282	230
	opetustunteja/ viikko ka	240	255	200
TALOUDELLISUUS: Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	50,70	49,50	48,50
	käyttökustannukset /laina	3,30	3,30	3,20
Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	29,55	33,50	28,50
Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	105,10	115,00	118,50
Nuorisopalvelut	käyttökustannukset /asukas	18,90	19,50	17,00
Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	28,67	27,00	23,50
	nettomenot / opetustunti €	64,43	60,00	53,00
Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 780	1 600	1 710

Käyttösuunnitelma

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät seuraavat talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät toimenpiteet:

- Avustusten vähentäminen. Yhteensä 20 000 euroa.
- Aine- ja tarvikemenoihin sekä palvelujen ostojen vähentäminen (hankintojen priorisointi, rajoittaminen ja vähentäminen). Yhteensä 88 000 euroa.
- Taksojen ja maksujen korottaminen sekä tulojen lisääminen (hankerahoitus) Yhteensä 33 000 euroa.
- Lisäksi talousarvio 2021 sisältää 0,25 %:n henkilöstökuluvähennyksen, jota tavoitellaan työn tehostamisella (noin 4 000 euroa).

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin kehittämishankkeisiin.

- Mm. valtionavustus kouluissa tehtävän nuorisotyön vahvistamiseen ja kehittämiseen (41 000 €).